

Een droom wordt werkelijkheid.

21 September, vluchtnr. KL 589, van Schiphol naar Accra. De vlucht heeft weinig turbulentie. Ik heb 6 uur gezeten, 6 uur met aan mijn zijde een Ghanese dame die tracht met mij te communiceren, meer non-verbaal dan verbaal. Dit bleek ook bij iedere geringste vorm van turbulentie, daar deze dame dan bijna op mijn schoot zat. Om mij heen zijn er tientallen Ghanese kinderen. Zij kiezen voor een meer verbale manier van communiceren, namelijk huilen.

Anneke Schnieders, Maria van de Wetering en ik zitten met gezonde spanning onze vlucht uit, we zijn er klaar voor. Wij zetten rondom 19.30 uur Ghanese tijd voet aan grond in Ghana. De drukkende warmte slaat ons in het gezicht. Zelfs met deze warmte verlopen de formaliteiten, zoals de douane en het ophalen van onze koffers vlekkeloos en we hadden ook al snel contact met de chauffeur van het hotel. Bij het verlaten van de aankomsthal werden wij meteen omringd door een drietal jongens, die druk doende waren onze koffers aan te raken en die ze graag voor ons wilden dragen. Let wel, niets voor niets, natuurlijk.

De eerste drie dagen bivakkeerden wij in een hotel in Accra. Dit was een prima hotel, maar we moesten ons wel behelpen met kranen met een zeer geringe waterdruk. Zo ook de douche, deze onthield zich van het vormen van een straal en zorgde er voor dat wij niet konden douchen. Doch, wij hadden natuurlijk geen klachten daar schoonheid van binnen zit.

In Accra bezochten wij Francis Yeboah, ons Ghanees bestuurslid. Met hem bespraken wij een aantal bestuurlijke en persoonlijke zaken. Wij werden zeer hartelijk ontvangen en hebben een goed gesprek gevoerd. Na onze stop bij Francis vervolgen wij onze reis met een bezoek aan het ministerie voor Speciaal Onderwijs. Wij spraken met de hoofdinspecteur Francis Boateng. Ondanks het feit dat dit bezoek onaangekondigd was, kregen wij ook hier een warm onthaal. Over en weer werd er veel informatie uitgewisseld, informatie over onze projecten en informatie over de huidige wet- en regelgeving. Na dit vruchtbare gesprek werd het tijd om een bezoek te brengen aan het hoofdkantoor van Peak Milk, de Ghanese merknaam van Friesland Campina in Accra. Wij hebben hier ons glossy jaarverslag 2015 van SOKPO afgegeven en onze dank uitgesproken voor de donaties melkpoeder aan de dovenschool in Jamasi.

Vanaf de eerste dag al bleek dat het trio Anneke, Maria en ik goed op elkaar waren ingespeeld: Anneke kijkt en schrijft, Maria observeert en adviseert en ik leid en converseer. Na Accra hebben wij een kleine tussenstop bij het Voltameer gemaakt om even bij te tanken en te genieten van de buitengewone mooie omgeving.

Vol verwachting klopt ons hart, we naderen Kumasi en nog veel belangrijker, het Job Creation and training Centre for the Deaf. We rijden een heuveltje over en ik zie voor mij een prachtige ontmoetingshal voor doven opdoemen. Het gebouw is geverfd in Ghanese kleuren. Als we dichterbij komen zie ik een mooi stenen gebouw, helemaal kant en klaar. Het nieuwe leer- en werkcentrum voor een gemeenschap van doven. Maar ik zie er vooral een nieuw thuis voor de dove gemeenschap in. Tussen de gebouwen in zie ik een park met groen gras en aan het eind een gebouw waarin de toiletten gehuisvest zijn. Wat mij opvalt aan het park is de afwezigheid van schaduwrijke bomen. Maar deze moeten nog gepland worden werd mij verteld. Er bekwam mij een geruststellend gevoel: het 'Job Creation and Training Centre' is geen droom meer, het is een feit.

We werden welkom geheten door Osei, de secretaris van het JCTC en een viertal studenten: Samuel, Mohammed, Lydia en Mary. Het ontvangst voelde aan als een warm bad. Het was zeer hartelijk en vriendelijk. Dit gevoel dat wij van het ontvangst kregen verdween niet gedurende de dagen, vanaf de eerste dag tot aan de laatste dag werd dit behouden. De gemeenschap van doven in het centrum gaf ons meteen het gevoel dat wij thuis waren. Ze waren blij ons te zien en leidden ons vol trots door de gebouwen heen. Ook wij konden onze ogen niet geloven. De vijf werkruimten zagen er *pico bello* uit en de bovenverdieping waar het kantoor, het gastenverblijf en de slaapvertrekken gelokaliseerd waren rook nog naar verf. Ook de toiletten deden niet onder naar onze westerse maatstaven. Na al deze faciliteiten klonk het zowel bij Maria, Anneke als bij mij in koor: "we gaan niet naar een hotel, wij blijven hier slapen!" Dit was geen enkel probleem voor de gemeenschap. Bedden werden gearrangeerd, matrassen werden erbij gezocht en de gordijnen werden opgehangen. Heel snel werd het centrum ook ons thuis. Iedere dag was gevuld met verschillende lessen die ik kreeg van de doven. Ik moest en zou de doventaal leren. Maar al hetgeen ik de eerste dag geleerd had vergat ik de volgende dag. Wat ik tot op de dag van vandaag nog steeds onthouden heb is wat de doven keer op keer

zeiden, "hij is niet erg slim", en waarschijnlijk hebben ze ergens gewoon gelijk. Het grote voordeel van de dagelijkse lessen is dat de dovengemeenschap veel gelachen heeft om mijn taalkunde. Het daadwerkelijk wonen op het terrein gaf ons veel inzicht in het reilen en zeilen op het centrum. Inzichten die wij misschien anders gemist hadden. Wij hoorden veel, wij zagen veel en vooral wij deden veel. Vergaderen, gesprekken voeren, bezoeken afleggen. Dit alles vooral niet alleen, maar met de hele groep om ons heen in het centrum. In de vele gesprekken bleek dat er reeds kerken waren die zowel op zakelijk niveau als op sociaal niveau graag met ons willen samenwerken. Wij heten ze natuurlijk meer dan welkom op het centrum. Het terrein is al eens gebruikt voor een Ghanese begrafenisceremonie en al vele keren voor vergaderingen van de verschillende organisaties van doven. Er bekwam mij een gevoel dat er hier nu al ontzettend veel gebeurt en dat er nog ontzettend veel staat te gebeuren. Meet the Deaf is voor de doven is nu al een succes. Dit is natuurlijk mogelijk mede dankzij u, als donateurs. U, die ook met ons geloofde dat deze droom een keertje werkelijkheid zou worden. Het gebouw is helemaal af, maar dit gebouw moet nog wel ingericht worden. Hiervoor zijn spullen nodig en hiervoor wil SOKPO zorgdragen. Dan pas kunnen wij volledig zeggen, we zijn er. We gaan een hele goede kant uit, maar het eindpunt is natuurlijk nog niet bereikt.

Verder naar mijn reis. Tussendoor reisden wij door naar Jamasi, naar de Ashanti School for the Deaf. Dit bezoek leerde ons dat er goede vorderingen gemaakt zijn met ons laatste grote project. Dit betreft het moederhuis dat eindelijk is afgebouwd en het zag er, naar Ghanese maatstaven, prima uit. Voor het onderhoud van de andere gebouwen heeft de school geen geld. Het laat te wensen over, maar SOKPO gaat hierover in beraad. De computerklas was daarentegen prima ingericht. Anneke maakte de docenten er wel op attent dat er wel wat stof verwijderd mocht worden. De school heeft nog steeds geen nieuwe directeur, maar van de regionale inspecteur, die nu tijdelijk plaatsvervangend directeur is hoorden wij dat dit niet lang meer zal duren.

Ook water en energie blijft een voortdurend probleem dat aandacht vraagt omdat de pompen en generator nieuwe onderdelen nodig hebben.

Bij ons afscheid van de school overhandigden wij sportattributen en gaven de opdracht voor het maken van een tafeltennistafel van beton. Dit wordt gesponsord door een donateur die met SOKPO een

sportproject op de school gaat opstarten. Foto's hiervan staan op de Facebook van SOKPO.

We begonnen het JCTC met een missie, namelijk het bevorderen van het sociaal ondernemen voor doven. Dit willen wij bereiken door bestuurlijke vernieuwing en vergroting van de efficiëntie en inzichtelijkheid in de processen op het centrum. In de uitvoering betekent dit het benoemen van een manager voor het 'business centre' en het benoemen van een coördinator voor de 'social welfare' van de doven. Het doel is natuurlijk dat deze twee samen een team vormen en er garant voor staan dat het reilen en zeilen van het centrum gladjes verloopt. Soms lopen afspraken stroef en stroperig: "Het is Ghana" zou ons bestuurslid Willem zeggen. Als je niet 'Ghana-proof' bent, dan moet je hier niet aan beginnen. De mensen zeggen 'ja', want ze willen geen 'nee' zeggen; ze zeggen 'ja', maar zeggen niet hoelang het duurt; ze zeggen 'ja', maar laten je rustig wachten. Ze blijven ten alle tijden beleefd. Het verschilt enorm van onze westerse manier van werken. Osei, ons bestuurslid in Ghana, heeft mij een wijsheid verteld die ik u ook zou willen vertellen.

"Jullie uit Nederland willen een klein kind snel leren lopen, en leren rennen om de marathon te halen. Wij doen het stap voor stap. Want als het kind valt, dan heb je kans dat het niet meer kan lopen. Maar als het loopt, dan zal het kind stevig in zijn schoenen staan."

Osei, bedankt voor deze wijsheid.

Ondertussen zijn Anneke en Maria via Cape Coast terug naar Accra gegaan, dit om later richting Nederland te gaan. Ze zijn terug gegaan, naar ik denk met een rugzak vol goede en fijne herinneringen. Ries van Beerthuizen, penningmeester van SOKPO, kwam gelukkig onze gelederen versterken. Vooral de gesprekken met betrekking tot de financiën en de organisatie hiervan waren voor zijn rekening. Ook Bert Weijdema en dochter Fenne, vrijwilligers uit Amersfoort, voegden zich bij ons team. Dochter Fenne had een aantal gebaren verrassend snel onder de knie en voelde zich snel als een vis in het water. Bert richtte zich op verschillende trainingen aan studenten en leraren op de dovenschool. Het zijn trainingen gebaseerd op de filosofie van het Rots en Waterprogramma. Deze trainingen werden goed ontvangen en er werd zeer actief aan meegedaan door de leerlingen van de school. Ook Jan Buurkens, sympathisant en vriend,

kwam uit Nederland om met eigen ogen de ontwikkelingen te volgen. Niet alleen kijken, maar ook om te motiveren en te participeren.

Marco Borsato zong het al, alle dromen zijn bedrog. Maar deze reis heeft uitgewezen dat het niet bij dromen is gebleven. De werkelijkheid is dat we in oktober volgend jaar van plan zijn het JCTC officieel te openen. Wij houden u natuurlijk van deze plannen op de hoogte. Want wij zouden graag willen dat onze vrienden en donateurs hierbij aanwezig zijn. Wij gaan hier in ieder geval aan werken.

Dit was een korte impressie van de reis zoals hij door de ogen van de voorzitter beleefd is. Wij houden u via facebook, onze nieuwsbrief en de website op de hoogte.

Voorzitter SOKPO

Hubert Fermina